

Näytelmät.fi-palvelu avautuu äidinkielen opettajille

MIRJA VINBERG-MÄKINEN

Suomen Näytelmäkirjailijaliitto, Äidinkielen opettajain liitto sekä Lukukeskus aloittavat yhteistyön, jonka tavoitteena on tuoda näytelmäkirjallisuus ja näytelmäkirjailija jokaisen äidinkielen opettajan ulottuville.

– Tämä on uusi mahdollisuus tutustua näytelmiin, kiittää ÄOL:n vt. toiminnanjohtaja **Annamari Saure**. Yhteistyö sai kimmokkeen tutkimuksesta, jonka mukaan näytelmäteosten hankala saatavuus on haitannut draaman opettamista kohtuuttoman paljon.

Näytelmät jäävät paitsioon

Joonas Konstig tutki pro gra-

du -työssään keväällä 2007 sitä, miten näytelmäkirjallisuus näkyy lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Kaikille päätoimisille äidinkielen opettajille lähetetty kysely paljasti, että yli puolet opettajista haluaisi opettaa enemmän näytelmäkirjallisuutta.

Vastaajista 83 prosenttia vastasi, että näytelmäkirjallisuus on merkittävä osa kirjallisuus- ja kulttuurihistoriaa sekä yleissivistystä. Opettajat eivät

ole kuitenkaan voineet opettaa draamaa niin paljon kuin olisivat halunneet.

Yli kaksi kolmasosaa tutkimukseen vastanneista äidinkielen opettajista oli sitä mieltä, että näytelmäteosten ja sopivan oppimateriaalin puute muodostivat esteen näytelmäkirjallisuuden opetukselle. Lähes yhtä moni myös kertoi, että saatavuus vaikutti ratkaisevasti teoksen valintaan. Onkin hankala opettaa tekstejä,

Suomen Näytelmäkirjailijaliitto – Finlands Dramatikerförbund ry

- Kirjailijoiden vuonna 1921 perustama voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys.
- Toimii valtakunnallisena ja kansainvälisenä edunvalvojana viidellesadalle suomalaiselle näytelmäkirjailijalle ja käsikirjoittajalle.
- Hallinnoi näytelmäteosten esitysoikeuksia Suomessa ja ulkomailla.
- Ylläpitää maan laajinta kotimaisten näytelmien kirjastoa.
- Lisätietoa: www.sunklo.fi

Näytelmät.fi
» kirjailijoiden oma agentuuri

joita ei saa käsiinsä. Yhteistyön tarkoitus on poistaa tämä ongelma.

Kirjailijat kirjaston takana

Suomalaiset näytelmäkirjailijat perustivat lähes 90 vuotta sitten yhdistyksen edistääkseen kotimaista draamaa. Liitto on perustamisestaan saakka ylläpitänyt laajaa näytelmäkirjastoa, joka digitalisoitiin vuonna 2006.

Kirjaston 4000 niteen joukosta löytyy lähes koko kotimainen näytelmätuotanto **Aleksis Kivistä Pirkko Saisioon**. Kirjastossa on myös monia kansainvälisiä klassikoita **William Shakespearen** tuotannosta **Anton Tšehovin** näytelmiin.

Näytelmät.fi-palvelun kautta Näytelmäkirjailijaliitto haluaa tuoda kirjaston mittavan valikoiman äidinkielen opettajien käyttöön.

– Näytelmät avaavat uusia ikkunoita yhteiskuntaan – lukijoiden tai katsojien iästä riippumatta, pohtii Suomen Näytelmäkirjailijaliiton toiminnanjohtaja **Markus Pyhälä**.

Hänen mielestään hyvä näytelmä on usein myös hyvä opitunti. Erityisesti silloin kun se tarttuu monisärmäisiin aiheisiin ja saa katsojansa sekä ajattelemaan että ottamaan kantaa.

– On tietysti hyvä jo koulussa kasvattaa pohjaa sille, että suomalaiset käyvät jatkossakin teatterissa yhtä paljon kuin nyt. Nykyisinhän suomalaiset ovat siinä suhteessa huippuluokkaa, Pyhälä kehuu.

Tekstit ja tekijät tutuiksi

Lukukeskuksen tavoitteena on edistää lukemisharrastusta. Sen välittämien kirjailijavierailuiden taustalla on havainto, jonka mukaan kirjailijoiden ja lukijoiden kohtaaminen lisää kiinnostusta kirjoihin ja lukemiseen. Lukukeskuksen toimituspäällikkö **Riitta Vaismaa** toivookin, että yhteistyön kautta näytelmäkirjailijoille saataisiin enemmän näkyvyyttä.

– Kirjastot ja koulut eivät jostain syystä osaa kysyä vierailijoiksi kuin prosaisteja, ihmettelee Vaismaa.

Näytelmäkirjailijantapaaminen voi herättää kiinnostuksen näytelmään, ja saman tekee myös teatteri. Annamari Saure pitää erityisesti siitä, että Näytelmät.fi-palvelussa on monia tuoreita kotimaisia näytelmätekstejä, joiden näyttämösovitykset ovat joskus saaneet jopa vastahakoiset teinit kiinnostu-

maan teatterista.

– Muistan miten Iira Halttusen *Ähtäriin* hiljensi pojat, jotka ennen esitystä vain jupisevat keskenään, Saure nauraa. Hän innostuu siitä ajatuksesta, että yhteistyön kautta oppilaiden on mahdollista tutustua näytelmään jo ennen teatteriin menoa tai vaikka sen jälkeen.

– Nyt pystyy ihan eri tavalla pohtimaan sitä, miten teksti on siirtynyt näyttämölle, Saure miettii.

Samalla oppilaat pääsevät kokemaan sen, miten erilainen ympäristö ja ilmaisumuoto muuttavat tekstiä. Teatteri ja näytelmät antavat toki muitakin hyödyllisiä kokemuksia yleisölleen.

– Teatteri, ja taide yleensä, kehittää kykyä asettua toisen ihmisen asemaan. Kun kokee jonkin elämyksen ja pohtii miksi se teki vaikutuksen, oppii aina myös jotain itsestään, Saure summaa. ■

Jonas Konstigin pro gradu –tutkielma *Näytelmäkirjallisuus lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa* on luettavissa osoitteessa:

www.naytelmat.fi

Näytelmät.fi -palvelu

- 4 000 näytelmäteosta sähköisessä muodossa.
- Klassikoita, nykydraamaa ja käännösnäytelmiä.
- ÄOL:n jäsenet voivat hankkia käyttöluvan.
- Käyttöluvan hankkineilla (85 euroa per vuosi) on mahdollisuus tulostaa näytelmäteoksia koulun sisäiseen käyttöön.
- Rekisteröityminen sekä tarkemmat ohjeet: www.naytelmat.fi
- Näytelmän esittämisestä on aina sovittava erikseen. Esitysluvat Suomen Näytelmäkirjailijaliitosta.
- Esityskorvausmaksut riippuvat näytelmästä. Koulujen maksut ovat yleensä 17 – 50 euroa per esitys. Lastennäytelmien ja alle tunnin mittaisten esitysten maksu on 25 euroa, muiden usein 50 euroa.